

Tiedolla johtaminen – johtoryhmätöskentelyn tukitunti 2

Etäisyyttä Exceleihin -hanke, moduuli 1.

Minnamaria Korhonen, Lina-Lotta Lahdenkauppi

Henkilöstön ideoista yhteisiksi käytännöiksi?

Asiantuntijoiden
ehdotukset

1

Sisäinen viestintä ”Mieluummin paljon vähästä kuin ei mitään.”

- Viikoittaiset tiedotteet henkilöstölle. Viestintä myös suunnitelmista ja keskeneräisistä asioista.
- Johtoryhmän muistiot tai tiivistelmät niistä avoimiksi henkilöstölle.
- Miten johtoryhmän sisäinen tiedottaminen toimii?
- Tiimipalaverit säännöllisesti ja etukäteen kalenterimerkintöitä esim. puoli vuotta eteenpäin. Muistio jakoon osallistujille ja estyneille.
- Sähköisen kalenterin ajan tasalla pitäminen ja avaaminen tarvittaville henkilöille.
- Etätyö
 - Luodaan yhteiset etätyökäytännöt ”minimimalli” hankekunnille.
 - Varmistetaan sujuva etätyön tekeminen (yhteydet, työkalut, ohjelmistot).
- Ohjelmistot
 - Sen selvittäminen, onko esim. pääkäyttäjien sijaistus kuntien kesken mahdollista.
 - Käyttöoikeuksien lisääminen ja ”itsepalvelu” silloin kuin ei ole perusteltua estettä.
- Tietolähteet
 - Avointen tietolähteiden koostaminen henkilöstön käyttöön (hankekunnat yhdessä).
- Koulutus
 - Hankekuntien yhteinen tietosuojakoulutus henkilöstölle.

2

Ohjeet: Talouden ja hallinnon mittarien kehittäminen

- Mittari: Hallinnon htv:t / palvelutoiminnan htv:t
- Kerää kuntasi hallinnon htv:t seuraavasti
 1. Mukaan otettavat tehtävät: yleishallinto, taloushallinto, henkilöstöhallinto, viestintä, ICT, osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen, tilintarkastus
 2. Mukaan lasketaan sekä oma toiminta että ostopalvelu (ostopalvelun htv:t palveluntarjoajalta).
 3. Mukaan lasketaan sekä keskitettynä että hajautettuna toimialoilla tuotetut hallinnon tehtävät.
 4. Henkilötyövuosi: Osan vuotta kestäneet tai osa-aikaiset palvelussuhteet muutetaan vuosityöntekijöiksi eli henkilötyövuosiksi.
Henkilötyövuosi = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100).
Henkilöstötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilöstötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti (esim. osa-aikaisuus 50 %, koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuosi). Osa-aikaisuus lasketaan työajasta. Vain osan vuotta palvelussuhteessa olleen tai osan vuotta palkkaa saaneen työ lasketaan suhteessa koko vuoden työpäiviin (esim. työssä 1.3.–31.5. = $92 / 365 = 0,25$ henkilötyövuosi). Em. tavalla lasketut henkilötyövuodet lasketaan yhteen. Yhden henkilötyövuoden määrä on aina enintään 1, jolloin ei ylitöitä eikä muullakaan tavoin tehtyä normaalin työajan ylittävää työaikaa oteta laskennassa huomioon.

Vertailukelpoisten palvelutuotannon mittarien ideointi

Minkälaisista yhteisistä palvelutuotannon mittareista olisi hankekunnille hyötyä?

Taloushallinnon automaatioaste

Hallinnon kustannus/
palvelutuotanto

Efektiivinen veroaste
Perustelu: noussut valtuuston keskusteluissa esiin.

vuosikate asukasta
kohden

Kestävä investointitaso

Verkkolaskujen
määrä/myyntilaskujen
määrä

toimintatuotot/toimintakulut

Lainat ja vastuut, €/
asukas

Investoinnin vaikutus
ja vaikuttavuus, miten
mitataan?

Virheprosentit
kirjauksissa

Laskujen kiertoajat

HTV:n kustannus

Henkilöstön
tuottavuus

Kehittämismäärärahat

Myyntilaskutuksen
oikea-aikaisuus

Keskustelua 18.8. / talous ja hallinto

- HTV vaikea – olisiko € kuitenkin parempi? / Mitä HTV mittari kertoo?
- Lisäksi tai vaihtoehtoisesti olisiko hallinnon € / asukasmäärä.
 - Mitä € määrä tarkalleen ottaen käsittää?
 - Mitä hallinto sisältää kussakin kunnassa sisältää?
- Palvelukykyyn liittyvät mittarit / sisäiset ja ulkoiset asiakkaat / tavoitettavuus?
- Läpinäkyvyys ja viestintä.
- Prosessien auki kuvaaminen, esim. maaseutuhallinto, **palkkahallinto**, henkilöstöpalvelut (neuvonta ja palvelussuhdeasiat).
 - Mitä tarkoittaa HTV:nä?
 - Mitä tarkoittaa euroina? (Kustannuslaskenta paitsi prosessin välittömät eurot myös tukipalvelun tukipalvelueurot.)
 - **Mitä palkkahallintoon kuuluu, miten prosessi käytännössä etenee vuoden kierrolla? Rajataan ulos palvelussuhdeasiat.**
 - Lisäksi henkilöstöhallinnosta osa?
- Vertailu muihin alueisiin.
- Informatiivista päätöksentekijöille ja henkilökunnalle.

Ohjeet: Sivistystoimialan mittarien kehittäminen

- Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus sivistystoimialalla %
 - Kerää vakinaisista tehtävistä lähtevät (muut kuin eläköityvät) vuodelta 2020 (lkm).
 - Jos saatavissa taustatietona kelpoisuus tehtävään, kerää lähteneistä tehtävään kelpoisia (lkm), ei-kelpoisia (lkm).
 - Kerää vakinaiset henkilöt (lkm) ja määräaikaisten henkilöt (lkm) vuodelta 2020.
 - Kerää sivistystoimialan kokonaishenkilömäärä 31.12.2020.
- Henkilöstön kelpoisuus % sivistystoimialalla (kertoo kelpoisen työnvoiman saatavuudesta)
 - Kerää tehtävään kelpoiset henkilöt (lkm) ja tehtävät, joissa lakisääteinen kelpoisuusehto (lkm) vuodelta 2020.
- Sairaspoissaolopäivät / henkilö sivistystoimialalla (kertoo henkilöstön hyvinvoinnista, hyvinvointitoimenpiteiden onnistumisesta)
 - Kerää sairaspöissaolopäivien lukumäärä (lkm) ja henkilöstön lukumäärä (lkm) vuodelta 2020.
- *Bonustehtävä: työhyvinvointiin käytetyt panostukset*
 - *Listaa millaisia muita kuin lakisääteisiä toimenpiteitä, esim. setelit, alennukset, koulutukset, tilaisuudet, liikuntatilojen käyttöoikeudet kunnassasi on käytössä. Mieti, voidaanko nämä muuttaa yhteismitalliseen muotoon.*

Vertailukelpoisten palvelutuotannon mittarien ideointi

Minkälaisista yhteisistä palvelutuotannon mittareista olisi hankekunnille hyötyä?	- kunnan sisällä ja kuntien välillä keskenään vertailukelpoiset mittarit- Euroa/ oppilas/ lapsi/ asiakas? Realistinen tieto luottamushenkilöille päätösten tueksi. - Laadullisten mittareiden toimivuus?	Asiakkaiden osallistaminen	Varhaiskasvatus- paikan hinta	Tapahtumamäärin kasvattaminen
Yhteistyötahojen määrä	Käteiskassoista luopuminen	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin mittaaminen?	Oppilaiden osallistumis- mahdollisuuksien mittaaminen. (kuuleminen päätöksenteossa)	Tilojen yhteiskäyttö ja jakaminen: käyttöaste muussa kuin yksikön omassa toiminassa
Työhyvinvoinnin vahvistamiseen käytetyt tunnit/ eurot ja niiden vaikutus	koulukuljetus- kustannusten suhde euroa per kuntalainen	Vaikuttavuus	Investointien kestävyys	Asiakas- tyytyväisyys

Kuntatekniikka

- Mittari: Kiinteistönhoito € / huoneistoneliö
 - Neliöihin sisällytetään kunnan käytössä oleva rakennuskanta jaoteltuna sivistyksen, soten ja teollisuuskiinteistöihin.
 - Neliöllä tarkoitetaan huoneistoneliötä.
 - Tehtävistä sisällytetään kiinteistönhoidon kustannuksiin: tekninen kiinteistön hoito, ulkoalueiden hoito, taloautomaatio.
 - Ei sisällytetä: käyttäjäpalveluita (vahtimestari- ja lähettipalvelut), vartiointi, siivous.
 - Lasketaan vuosittain.
 - Kustannuksiin sisällytetään sekä omana toimintana että ostopalveluna tuotettu palvelu.

Kuntatekniikka

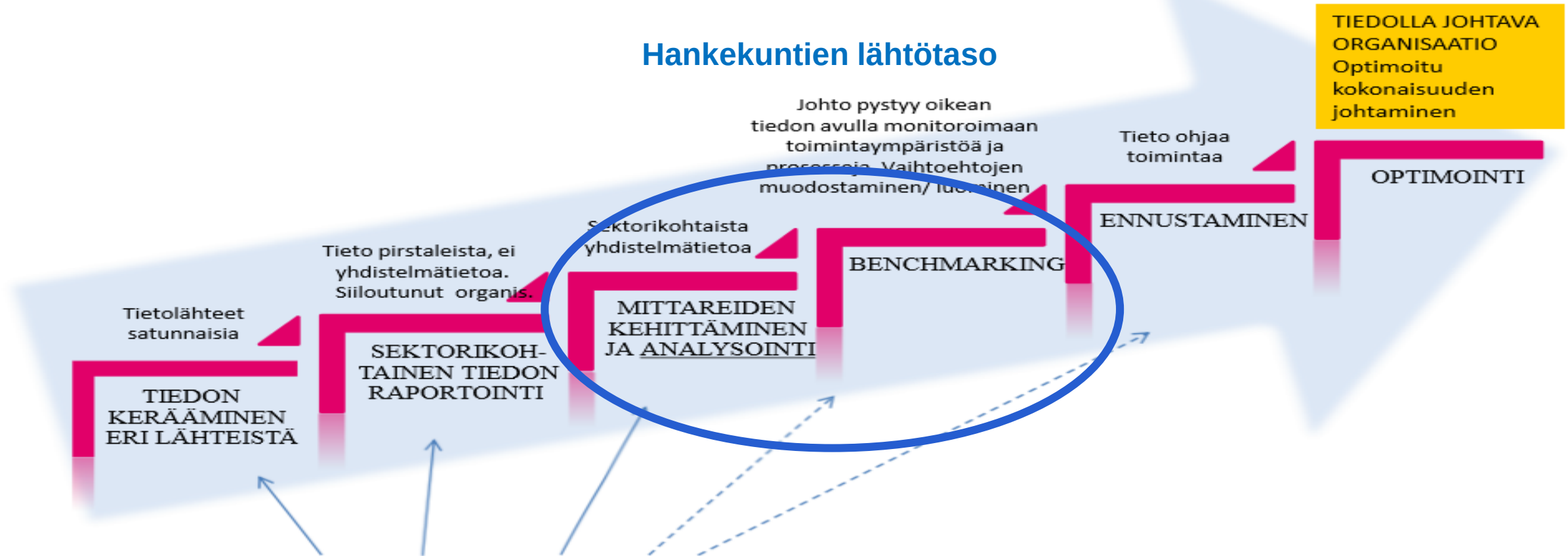
- Rakennusvalvonnan läpimenoaika vireillepanosta päätöksen tiedoksiantoon?
 - Tietojen lähde lupapiste.fi
 - Huomioitava, että asiakkaan oma toiminta (hakemusasiakirjojen täydellisyys) vaikuttaa läpimenoaikaan.
 - Huomioitava, että eri kunnilla erilaisista luvista tehdään päätöksiä eri tasoilla valtuuksilla (esim. viranhaltija, lautankunta jne.).
- Kuntalaisille viestintä nettisivulle: Odotettavissa oleva käsittelyaika, jos jättää hakemuksen tietyllä ajanhetkellä ja edellyttäen, että tarvittavat asiakirjat on liitetty.
- Asiakas on tyytyväisempi odottamiseen, jos tietää odotusajan etukäteen. Esim. verottajan sivulla oikaisuvaatimuksen käsittelyaika 16 kk. Hammashoitoon jono x päivää jne.

Vertailukelpoisten palvelutuotannon mittarien ideointi

TIEDOLLA JOHTAMISEN KEHITYSTASOT

Hankekuntien lähtötaso

Missä vaiheessa olemme?

Oulun kaupunki, Konsernipalvelut, Kehittäminen

Yhteinen työskentely:
Tiedolla johtamisen pilotit
ja hankekuntien yhteinen
roadmap

Yhteinen työskentely Muralissa

Tutustu kaikkiin koottuihin pilottiehdotuksiin:

- <https://app.mural.co/t/fcg3736/m/fcg3736/1629965232998/9d425f90f1060f781f084a2d8dda3cc410b71eff?sender=linalottalahdenkauppi5255>

Salasana:

- tiedollajohtaminen2021

Tiedolla johtamisen kehittäminen hankekunnissa - pilottiehdotuksia yhteiselle roadmapille

Yhteinen työskentely:

- Valkotaululla oleviin taulukkopohjiin on kerätty tiedolla johtamisen edistämiseen liittyviä pilottiehdotuksia, jotka pohjautuvat moduulin 1. aikana toteutettuun työskentelyyn.
- Pilottiehdotuksia saa ja voi täydentää post-it lapuin (tyhjät rivit taulukoissa).
- Keskustellaan ja äänestetään, mitkä pilottiehdotuksista olisivat hankekuntien kesken järkeviä toteutettavia ja edistäisivät hankkeen tavoitteita *kehitetään hankeorganisaatioiden tiedolla johtamista ja rakennetaan hankeorganisaatioiden perustaa tiedolla johtamisen hyödyntämiseen?*
- Luonnostellaan alustavaa aikataulua ja jatkotoimenpiteitä äänestettyjen pilottiehdotusten toteuttamiseksi.

Alustaviin/lisättyihin pilottiehdotuksiin liittyen pohdintavaksi:

- Saavatko hankekunnat pilottiehdotusten toteutuksesta konkreettista hyötyä tiedolla johtamiseen?
- Onko Lapin liitolla Etäisyyttä Exceleihin -hankkeen kautta roolia äänestettyjen pilottiehdotusten toteuttamisen tukemisessa?
- Voidaanko äänestettyjä pilottiehdotuksia edistää hankekokonaisuuden tulevissa moduuleissa syksyllä 2021?

Mitkä tiedolla johtamisen pilottiehdotuksista saivat kannatusta?

Sisäisen viestinnän kehittäminen: Pilottiehdotukset yhteistyöverkostolle = hankekunnille	9/2021	10/2021	11/2021	12/2021	Kevät 2022	Syksy 2022
Läpinäkyvyyden lisääminen, viestinnän tehostaminen: viikkotiedotteet henkilöstölle.						
Läpinäkyvyyden lisääminen, viestinnän tehostaminen: johtoryhmän muistiot tai tiivistelmät niistä avoimiksi henkilöstölle. 👍 👍 👍 👍	Ehdotettu, että Lapin liitto voisi tehdä asiaan liittyvän benchmarkkauksen: Miten ELY-keskuksessa on hyödynnetty uudenlaisia menetelmiä henkilöstöpalaverissa?	Tavoitteena saada ensimmäiset tiivistelmät hankekuntien johtoryhmien kokouksista jakoon ennen vuoden 2021 loppua.	Jos hankekunnat haluavat työstää yhteistä toimintamallia johtoryhmäkokouksista viestimiseen, voidaan hyödyntää esim. Etäisyyttä Exceliin -hankkeen 3. moduulia (HR-datalla johtaminen) tukitunteja.			
Olemassa olevien verkostojen hyödyntäminen ja kehittäminen, kuten kuntatyöryhmä, viestintäverkosto ja kuntajohtajaverkosto						

Mitkä tiedolla johtamisen pilottiehdotuksista saivat kannatusta?

Tietolähteet ja tietosuoja: Pilottiehdotukset yhteistyöverkostolle = hankekunnille		9/2021	10/2021	11/2021	12/2021	Kevät 2022	Syksy 2022
  	Tiedon käytön matalan kynnyksen edistäminen, yhteistyöverkoston hyödyntäminen: Avointen tietolähteiden koostaminen henkilöstön käyttöön yhteistyöverkoston kesken.	Edistetään pilottia Etäisyyttä Excelihin hankkeen puitteissa. Otetaan pilotti käsittelyyn esim. 2. moduulin tukitunnilla ja sovitaan miten ja minne tietolähteitä kerätään.					
	Osaamisen lisääminen, yhteistyöverkoston hyödyntäminen: hankekuntien yhteinen tietosuojakoulutus henkilöstölle.						
	 Tietolähteiden kartoitus						
	Automatisaatio: automaattisesti päivittyvät tiedot						

Mitkä tiedolla johtamisen pilottiehdotuksista saivat kannatusta?

Tietojen vertailtavuuden parantaminen: Pilottiehdotukset yhteistyöverkostolle = hankekunnille	9/2021	10/2021	11/2021	12/2021	Kevät 2022	Syksy 2022
Hankekuntien taloustietojen vertailukelpoisuus: syksyllä 2020 työstettyjen sisäisten erien käsittelyn yhdenmukaistamisen loppuun saattaminen. 						
Hankekuntien talous- ja toimintatietojen vertailukelpoinen hyödyntäminen: syksyllä 2020 valittujen tuotteistuspilottien toteuttaminen. 						
Yhteistyöverkoston hyödyntäminen: automatisoidun talousraportoinnin muutoksiin valmistautuminen. 						